

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG

HØJESTERETS DOM
afsagt torsdag den 17. januar 2013

Sag 303/2012

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Søren Bech, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Lyngby den 1. november 2011 og af Østre Landsrets 22. afdeling den 29. juni 2012.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Søgaard, Jytte Scharling, Marianne Højgaard Pedersen, Jens Peter Christensen og Oliver Talevski.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse af bødestrafen.

Anbringender

T har anført, at ingen af de fremsatte udsagn, hverken isoleret betragtet eller set i sammenhæng, er udtryk for injurier, idet der ikke er tale om udsagn, der indeholder sigtelser for strafbart forhold, der er egnet til at nedsætte dommer F i medborgernes agtelse. Udsagnene indeholder hverken hver for sig eller i sammenhæng en ringeagtsytring om F.

Udsagnet "det er en politisk dom" er således ikke udtryk for en sigtelse eller en ringeagtsytring, og det kan i øvrigt ikke være en sigtelse, at nogen afsiger en politisk dom, idet det for dommerne kan være en embedspligt at afsige politiske domme. Der ligger heller ikke i udsagnet "byrettens dommer var min åbenlyse politiske modstander" nogen sigtelse eller ringeagtsytring, da det i et demokratisk samfund aldrig kan være en ringeagtsytring eller en sigtelse at betegne en anden person som sin politiske modstander. Der kan føres bevis for, at F i Ugeskrift for Retsvæsen () har givet udtryk for det synspunkt, at udlændinge i strafferetlig henseende skal behandles strengere end personer bosiddende i Danmark. Udsagnet "yderliggående nationalist" er hverken udtryk for en sigtelse eller en ringeagtsytring.

Selv om han ikke har anvendt udtrykket "uretfærdighed", er han blevet dømt for det. Han kan ikke dømmes herfor uden at have anvendt udtrykket. Begrebet "retfærdighed" er uden egentligt indhold og kan derfor ikke opfattes som en injurie – sagt eller usagt – idet en anvendelse af begrebet ikke på nogen måde vil kunne udgøre en sigtelse eller en ringeagtsytring.

Uanset hvordan man måtte opfatte de pågældende udsagn, er der tale om udsagn, der er omfattet af hans ytringsfrihed såvel efter dansk ret som efter den europæiske menneskerettighedskonvention og EU-charteret. I relation til EU-charteret og den europæiske menneskerettighedskonvention er hans udsagn værdidomme, hvorom det ikke kan kræves, at der føres sandshedsbevis.

De to sager, i hvilke F har dømt ham, er sager med et betydeligt element af politik. Han har i mange år været medlem af Folketinget, er tidligere minister og har i mange år været borgmester i B71. De forhold, som han er dømt for, er udført i hans hverv som borgmester i B71 Kommune og dermed som led i hans politiske aktivitet.

Anklagemyndigheden har anført, at T's udtalelser udgør en ærekrænkelse omfattet af straffelovens § 267, således som denne bestemmelse må fortolkes i lyset af bl.a. den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 10 og Menneskerettighedsdomstolens praksis.

T's udtalelser må for den almindelige seer tillægges det indhold, at dommer F har begået uretfærdighed ved afgørelsen af en straffesag mod T, idet

dommeren har lagt vægt på usaglige, politiske hensyn. Udtalelserne indeholder dermed en beskyldning for overtrædelse af straffelovens § 146 og derved en sigtelse for et forhold, som er omfattet af straffelovens § 267, og som angår F'S virke i offentlig tjeneste og ville kunne have medført fortabelse af hans stilling, jf. straffelovens § 275, stk. 2.

Der foreligger ikke et grundlag for T'S udtalelser, som indebærer, at de efter straffeloven og den europæiske menneskerettighedskonvention kan anses for at være fremsat berettiget. T kunne have givet udtryk for synspunkter om den konkrete domfældelse og retssystemet generelt uden at fremsætte de omhandlede udtalelser rettet mod dommer F.

Der er i retspraksis i flere tilfælde udmålt højere bøder på dette område, og der er efter karakteren af T'S udtalelser grundlag for at skærpe straffen. Fastsættelsen af en bødestraf i den foreliggende sag kan ikke antages at ville udgøre en uproportional sanktion efter den europæiske menneskerettighedskonvention.

Da udtalelserne indeholder en ubeføjet ærefornærmende sigtelse, skal udtalelserne endvidere mortificeres, jf. straffelovens § 273, stk. 1.

Supplerende sagsfremstilling

T blev ved Højesterets dom af (gengivet i UfR) idømt fængsel i 2 år for mandatsvig af særlig grov beskaffenhed, jf. straffelovens § 280. I denne sag (benævnt) havde Retten i – som førsteinstans – afsagt dom den , F var retsformand, og straffen var ligeledes fastsat til fængsel i 2 år.

Ved Østre Landsrets ankedom af blev T idømt en tillægsstraf af fængsel i 2 år for embedsmisbrug og mandatsvig af særlig grov beskaffenhed. I denne sag (benævnt) havde Retten i – som førsteinstans – afsagt dom den , F var retsformand, og straffen var også fastsat til fængsel i 2 år.

F gik på pension i 2008.

Under hovedforhandlingen i Højesteret er interviewet i TV 2 News den 12. oktober 2011 blevet vist. Nordsjællands Politi har uarbejdet en udskrift af interviewet, og heri hedder det:

"TV2 News - T

$$T_1 = T$$

I = Interviewer

T: Det er absurd. Fuldstændig. Jeg har ikke gjort noget, og det kom også frem i retten, uden at revisionen har sagt god for det, og uden at byrådsmedlemmerne har kendt til det.

Så det er fuldstændig, det er en politisk dom, og jeg siger bare, at det er synd for Danmark, fordi By 1 er et pragtfuldt sted. Vi har lavet så mange fantastiske resultater, og jeg ved ikke, hvorfor vi skal kanøfles på den måde gennem mig og som sagt, når hvis jeg skal dømmes, så bliver vi saftsuseme mange deroppe.

I: Men alligevel, Byretten har idømt dig 2 års fængsel for det her, nu også Østre Landsret. Altså er det ikke på tide at, at man måske også indser, okay kan det være, at jeg måske tager fejl.

T: Ikke det fjerneste. Og Byrettens dommer F var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene. Det kan jeg bevise, det har han selv skrevet, og det vil sige, det er politiske modstandere, som har dømt mig, og det har jeg ingen respekt for.

I: I præmissen fra, fra Østre Landsret i dag, der lægger dommeren fast at i præmissen, har du har sat dig ud over de regler, der begrænser en borgmesters virke bl.a. med indkøb af meget dyre vine og rejser, og det er jo det, hele sagen handler om. Hvad siger du til det.

T Ja, det er rene sludder og vås, og der siger jeg, så skal vi have Rigspolitichefens tur til Rio de Janeiro sammen med Statsadvokaten, som er hans kone, så skal de jo også ind, så vi bliver mange deroppe.

I. Men er der ikke noget, der tyder på, at der har været noget i gærde, at der har været noget galt, når så mange retsinstanser efterhånden har sagt, nej ☐ , du har ikke ret i dine udmeldinger, vi dømmer dig.

T: Nej, det er bare Danmark, når det er værst. Og vi har haft så mange resultater i By 1, alle har været i arbejde, jeg har sparet 50 millioner for kommunen, og så har vi brugt 1 million i repræsentation til at sikre, at vi havde et godt forhold til netværket. Der er overhovedet ikke nogen rimelighed i det her. Det er, jeg kan kun sige, vi skal have højhuse i , og så håber jeg Naturklagenævnet vil gå ind for det.

I: Denne her sag, den har kørt siden 2002 nu, du er en gang blevet dømt for, for det man kalder altså sagen, og nu er det så det der i folkemunde hedder , æh kan, kan du blive ved, vil du gå til Højesteret med det.

T: Ja, selvfølgelig. Jeg skal gå til den øverste instans, hvis jeg ikke får medhold der, så kan jeg jo gå til Menneskerettighedsdomstolen. Og det er synd for Danmark, jeg er trist på Danmarks vegne. At en kommune som By 1 med dets pragtfulde borgere, at de skal på den måde nedgøres på denne her måde, fordi vi har været meget dygtigere end alle andre.

I: Men netop det her med dygtige altså, der er jo mange dygtige mennesker, der har kikket på de her sager siden 2002. De har alle sammen fundet dig skyldig i de her sager. Er du ikke sikker på, at det kan være, eller kan det ikke være dig selv, der tager fejl.

T: Nej, jeg er 100% sikker på, at vi har gavnet kommunen og borgerne har en fantastisk kommune, med en infrastruktur, med et plejehjem, der er helt unikt, med ungdomsboliger, med idrætsfaciliteter, med rejser for de ældre og med en fuld beskæftigelse for alle inklusive udlændinge. Men det er nok det sidste, som jo nok har provokeret den del af Danmark der er meget højernationalistiske med dommer F i spidsen, som er en meget yderliggående og en ja – han burde aldrig have været dommer.

I: Nu siger du at man har alle de her mange ting i By 1, men man har jo også et underskud som er videregået til Kommune. Har du ikke også et ansvar for det.

T: Ikke det fjerneste. Man havde et kæmpe overskud. Det sidste regnskab for By 1 var fra 2006. viser overskud på 150 millioner kroner. Hvad er det for noget. Har I slet ikke sat jer ind i tingene.

I: Hvor kommer de tal så fra.

T: Ja, fra regnskabet, det må I da læse. Det er jo fordi, I kommer aldrig ind til, det gør ingen journalister, det er ikke dig, jeg bebrejder, men det er almindelighed, der er ingen der kommer ind når forsvaret taler, det er kun når anklagemyndigheder taler.

I: Men anklagemyndigheden må jo også have de tal et sted fra. Hvor har de dem så fra.

T: Ja, fra X3 revisor. Jeg siger velbekomme.

I: T, siden 2002 har du kæmpet denne her sag. Nu er der blevet slået endnu et søm i kisten, hvis man må sige det på den måde, er det ikke på tide at give op.

T: Aldrig, fordi at det, som vi har stået for i By 1 er så vigtigt for Danmark og for hele verden, nemlig at man kan moderniserer den offentlige sektor, mindre administration, færre offentlige ansatte, færre på overførselsindkomster. Alt det har vi gennemført, en sportsby med X3, X4 alt muligt. Alt det har vi gennemført, den bedste golfbane i Nordeuropa, det bedste plejehjem, ja hvorfor skal man prøve at kvæle det i Danmark, hvad er det for et land.

I: Men retssystemet er jo åbenbart ikke enige i, at du har gjort det på den rigtige måde.

T: Nej, men de har taget fejl før.

I: Tror du de vil kende dig, hvad hedder det eller se på det igen nu her, nu skal du jo søge procesbevillingsnævnet, for at få den til Højesteret. Altså du har hele tiden sagt pure frifindelse. Men er det ikke næsten utopisk at tro, at Højesteret vil gå den vej.

T: Hvis ikke Højesteret frifinder mig pure, så er det et politisk korrupt land.

I: Sidst men ikke mindst din kollega, som jo også blev dømt i dag, blev idømt 2 års betinget fængsel. Altså også en stadfæstelse af hans dom. Hvad siger du til det.

T: Helt urimeligt, det er den bedste embedsmand, der overhovedet findes i Danmark nogensinde. En ildsjæl som har knoklet, og det er utroligt, at han overhovedet skal belastes på den måde. Jeg er så ked af det på hans vegne.

I: Men det er vel også et tegn på, at Retten trods alt lægger mere vægt på din rolle i sagen end hans og resten af byrådets.

T: Det er et tegn på at retten overhovedet ikke har forstået noget som helst. Har lænet sig op ad anklagemyndigheden og at X3, som jo i hvert fald har bevist deres totale uduelighed i sagen, og som har vist en endnu større uduelighed i min sag.

I: Så det vil sige Byretten i sagen, Landsretten i sagen, Højesteret i sagen, Byretten i den nuværende sag, sagen og Landsretten i sagen, de tager alle sammen fejl.

T: Vi kan starte med sponsorsagen til Byretten, det er F en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for det X2 Parti i by2, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig. Jeg ved ikke, hvad I kalder det, sådan startede det.

I: Hvor ender det her.

T: Jeg håber, at det ender med at jeg får oprejsning i EU-Domstolen og ja, jeg kan i hvert fald se mine borgere i øjnene.

I: Nu ser det jo så ud som om, at du må have 2 år mere bag tremmer i formentligt. Hvordan ser du frem til det.

T: Ja, men altså, jeg går ud fra at der skal bygges højhuse, så kommer jeg, fordi alle de andre, hvis man skal lade være med at sige, at det er et korrupt samfund, så skal jo alle de andre med også, alle dem, som har haft regninger på mere end 1.000,- kr. pr. deltager. Forleden var det Københavns Kommune 3.500,- kr. pr. deltager, og justitsministeriets selv havde i 2001 1.600,- kr. pr. deltager for de højeste embedsmænd. Hvad er det for et samfund, vi lever i.

I: Jeg kan ikke lade være med at spørge, T, mange vil jo nok stå og se det her interview og tænke – her har vi en mand, der har overbevist sig selv om sin uskyld, og han kan simpelthen ikke se skoven for bare træer. Kan man have ret i det.

T: Ikke det fjerneste. Jeg har sådan en god samvittighed. I kan bare komme til By 1. I kunne bare være kommet til retssagen, når vores forsvarere havde ordet. Så havde I fået en hel anden version af det her. Men det en simpelthen kørt så ensidigt i pressen, så og dermed også ved domstolen, så det er en skamlet for dansk retshistorie.”

Retsgrundlag

Der er en meget omfattende praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol om rækkevidden af ytringsfrihedsbestemmelsen i artikel 10, herunder om betingelserne for indgreb i ytringsfriheden efter artikel 10, stk. 2. Menneskerettighedsdomstolen har i den forbindelse også behandlet spørgsmålet om privates ret til at udtale sig om domstolene eller om konkrete retssager.

Der kan bl.a. henvises til dom af 24. juli 2012 i *sagen Lopuch mod Polen*. I den pågældende sag var klageren idømt en bøde på 700 polske zlotys for injurier. Hun havde i et processkrift i en civil sag, hvor hun repræsenterede sin mor, anført, at hendes mor havde betalt det beløb, som sagsøgeren havde fået dom for. Herefter udtalte hun bl.a., at indsatsen med at få dommen fuldbyrdet var et resultat af kriminel aktivitet udøvet af en gruppe af personer, der handlede med henblik på at intimidere, true og afpresse penge fra moderen og fra klageren og hendes familie og truede hendes mors liv. Dette indebar en reel fare for moderen, der var 89 år og havde et dårligt helbred. Hun udtalte endvidere, at denne gruppe ”af en kriminel natur” bestod af en advokat, der handlede i en korrupt mafia-lignende opsætning under ledelse af præsidenten for den pågældende ret. Domstolen, der ikke fandt artikel 10 krænket, udtalte bl.a.:

”54. According to the Court’s well-established case-law, freedom of expression constitutes one of the essential foundations of a democratic society and one of the basic conditions for its progress and for individual self-fulfilment. Subject to paragraph 2 of Article 10, it is applicable not only to “information” or “ideas” that are favourably received or regarded as inoffensive or as a matter of indifference, but also to those that offend, shock or disturb. Such are the demands of pluralism, tolerance and broadmindedness, without which there is no “democratic society”.

55. The test of “necessity in a democratic society” that an interference with this freedom must meet the requirement of the Court to determine whether the interference complained of corresponded to a “pressing social need”. The Contracting States have a certain margin of appreciation in assessing whether such a need exists, but it goes hand in hand

with European supervision, embracing both the legislation and the decisions applying it, even those delivered by an independent court (see *Bladet Tromsø and Stensaas v. Norway* [GC], no. 21980/93, § 58, ECHR 1999-III; *Cumpănă and Mazăre*, cited above, § 88; and *Bezmyanny v. Russia*, no. 10941/03, § 36, 8 April 2010).

56. This Article of the Convention does not guarantee wholly unrestricted freedom of expression. The exercise of this freedom carries with it “duties and responsibilities” (see, for example, *Europapress Holding d.o.o. v. Croatia*, no. 25333/06, § 58, 22 October 2009). As set forth in Article 10 § 2, this freedom is subject to exceptions, which must, however, be construed strictly, and the need for any restrictions must be established convincingly (see, for example, *Skalka v. Poland*, no. 43425/98, § 32, 27 May 2003).

57. In particular, the Court must determine whether the measure taken was “proportionate to the legitimate aims pursued” (see, among many other authorities, *Chauvy and Others v. France*, no. 64915/01, § 70, ECHR 2004-VI). In doing so, the Court has to satisfy itself that the national authorities, basing themselves on an acceptable assessment of the relevant facts, applied standards which were in conformity with the principles embodied in Article 10 (see, among many other authorities, *Zana v. Turkey*, judgment of 25 November 1997, Reports 1997-VII, pp. 2547-48, § 51).

In exercising its supervisory jurisdiction, the Court must look at the impugned interference in the light of the case as a whole, including the content in which the remarks by the applicant were made.

58. In addition, the nature and severity of the penalties imposed are also factors which should be taken into account when assessing the proportionality of an interference with the freedom of expression guaranteed by Article 10 (see, among many other authorities, *Skalka*, cited above, §§ 41-42; *Kwiecień v. Poland*, no. 51744/99, § 56, 9 January 2007; and *Semik-Orzech v. Poland*, no. 39900/06, § 49, 15 November 2011).

59. The Court has to examine whether, taking into consideration all the relevant circumstances of the present case, the final domestic court’s judgment amounted to a disproportionate interference with the applicant’s right to freedom of expression. In so doing the Court must ascertain whether on the facts of the case a fair balance was struck between, on the one hand, the need to protect the authority of the judiciary and, on the other, the protection of the applicant’s freedom of expression.

60. The Court notes that, unlike in the vast majority of cases it has examined so far, the defamation proceedings in the present case did not originate in the publication in the media. When writing her letter the applicant did not act as a journalist, but in her personal capacity as a party to judicial proceedings.

61. The Court observes in this connection that the work of the courts, which are the guarantors of justice and which have a fundamental role in a State governed by the rule of law, needs to enjoy public confidence. It should therefore be protected against unfounded attacks (see, for instance, *De Haes and Gijssels v. Belgium*, judgment of 24 February 1997, Reports of Judgments and Decisions 1997-I, pp. 233-234, § 37). The phrase “authority of the judiciary” includes, in particular, the notion that the courts are, and are accepted by the public at large as being, the proper forum for the settlement of legal

disputes and for the determination of a person's guilt or innocence on a criminal charge (see *Worm v. Austria*, judgment of 29 August 1997, Reports 1997-V, p. 1549, § 40). What is at stake as regards protection of the authority of the judiciary is the confidence which the courts in a democratic society must inspire in the accused, as far as criminal proceedings are concerned, and also in the public at large (see, *mutatis mutandis*, among many other authorities, *Fey v. Austria*, judgment of 24 February 1993, Series A no. 255-A, p. 12, § 30).

The courts, as with all other public institutions, are not immune from criticism and scrutiny (see *Skalka*, cited above, § 34). Therefore, while parties are certainly entitled to comment on the administration of justice in order to protect their rights, their criticism must not overstep certain bounds (see *Saday v. Turkey*, no. 32458/96, § 43, 30 March 2006). In particular, a clear distinction must be made between criticism and insult. If the sole intent of any form of expression is to insult a court, or members of that court, an appropriate sanction would not, in principle, constitute a violation of Article 10 of the Convention (see *Skalka*, *loc.cit.*)."

Der kan endvidere henvises til dom af 22. februar 1989 i *sagen Barfod mod Danmark*. Klageren var blevet dømt til at betale en bøde på 2.000 kr. for injurier i anledning af en artikel om en konkret retssag, som klageren ikke var involveret i. Klageren beskyldte de to medvirkende lægdommere for at være inhabile og for at ville dømme til fordel for deres arbejdsgiver, Grønlands Hjemmestyre. Domstolen, der ikke fandt artikel 10 krænket, udtalte bl.a.:

"26. The applicant did not contest either that the interference was "prescribed by law" or that its aims were those invoked by the Government, namely the protection of the reputation of others and, indirectly, the maintenance of the authority of the judiciary. Like the Commission, the Court has no cause to doubt that the interference satisfied the requirements of Article 10 para. 2 (art. 10-2) in these respects.

27. The sole issue debated before the Court was whether the interference was "necessary in a democratic society" for achieving the above-mentioned aims.

...

29. In the present case proportionality implies that the pursuit of the aims mentioned in Article 10 para. 2 (art. 10-2) has to be weighed against the value of open discussion of topics of public concern (see, *mutatis mutandis*, the *Lingens* judgment of 8 July 1986, Series A no. 103, p. 26, para. 42). When striking a fair balance between these interests, the Court cannot overlook, as the applicant and the Commission rightly pointed out, the great importance of not discouraging members of the public, for fear of criminal or other sanctions, from voicing their opinions on issues of public concern.

30. The applicant's article contained two elements: firstly, a criticism of the composition of the High Court in the 1981 tax case and, secondly, the statement that the two lay judges "did their duty", which in this context could only mean that they cast their votes

as employees of the Local Government rather than as independent and impartial judges (see paragraph 9 above).

31. The interference with the applicant's freedom of expression was prompted by the second element alone. ...

32. The basis of the Greenland High Court's judgment was its finding, made in the proper exercise of its jurisdiction, that "the words of the article to the effect that the two ... lay judges did their duty - namely their duty as employees of the Local Government to rule in its favour - represent a serious accusation which is likely to lower them in public esteem". Having regard to this and to the other circumstances of the applicant's conviction, the Court is satisfied that the interference with his freedom of expression did not aim at restricting his right under the Convention to criticise publicly the composition of the High Court in the 1981 tax case. Indeed, his right to voice his opinion on this issue was expressly recognised by the High Court in its judgment of 3 July 1984 (see paragraph 13 above).

33. Furthermore, the applicant's conviction cannot be considered even to have had the result of effectively limiting this right.

It was quite possible to question the composition of the High Court without at the same time attacking the two lay judges personally. In addition, no evidence has been submitted to the effect that the applicant was justified in believing that the two elements of criticism raised by him (see paragraph 30 above) were so closely connected as to make the statement relating to the two lay judges legitimate. The High Court's finding that there was no proof of the accusations against the lay judges (see paragraph 13 above) remains unchallenged; the applicant must accordingly be considered to have based his accusations on the mere fact that the lay judges were employed by the Local Government, the defendant in the 1981 tax case. Although this fact may give rise to a difference of opinion as to whether the court was properly composed, it was certainly not proof of actual bias and the applicant cannot reasonably have been unaware of that.

34. The State's legitimate interest in protecting the reputation of the two lay judges was accordingly not in conflict with the applicant's interest in being able to participate in free public debate on the question of the structural impartiality of the High Court.

When it assessed the amount of the fine to be imposed, the High Court nevertheless took into account that the impugned statement was published in the context of the applicant's criticism of its composition in 1981 (see paragraph 13 above).

35. The applicant alleged that, having regard to the political background to the 1981 tax case, his accusations against the lay judges should be seen as part of political debate, with its wider limits for legitimate criticism.

The Court cannot accept this argument. The lay judges exercised judicial functions. The impugned statement was not a criticism of the reasoning in the judgment of 28 January 1981, but rather, as found by the High Court in its judgment of 3 July 1984, a defamatory accusation against the lay judges personally, which was likely to lower them in public esteem and was put forward without any supporting evidence (see paragraph 13

above). In view of these considerations, the political context in which the tax case was fought cannot be regarded as relevant for the question of proportionality.

36. Having regard to the foregoing, the Court reaches the conclusion that no breach of Article 10 (art. 10) has been established in the circumstances of the present case."

Højesterets begrundelse og resultat

Hovedspørgsmålet i denne sag er, om T har overtrådt straffelovens § 267 i forbindelse med nogle udtalelser om forhenværende dommer F, som T den fremsatte under et interview på TV 2 News. Anledningen til interviewet var, at Østre Landsret samme dag under anke af Retten i dom af havde idømt T en tillægsstraf af fængsel i 2 år for embedsmisbrug og mandat-svig af særlig grov beskaffenhed. Retten i havde også idømt T fængsel i 2 år, og F var retsformand i den pågældende straffesag ved Retten i

I nærværende sag fandt landsretten det i samme omfang som byretten bevist, at T under interviewet forsætligt fremsatte udtalelser, som må anses for at indeholde en ærefornærmende sigtelse mod F for at have udøvet uretfærdighed ved behandlingen og afgørelsen af den ovennævnte straffesag. Landsretten tiltrådte således byrettens vurdering, hvorefter den ærefornærmende sigtelse omfattede et udsagn under interviewet om, at "dommer F var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist, som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene", og et udsagn om, at "Vi kan starte med sagen til Byretten, det er F en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for X2 parti i By 2, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig". Ifølge landsretten var essensen af de fremsatte udtalelser utvivlsomt, at der fra F's side lå usaglige politiske hensyn bag domfældelsen af T. Landsretten var enig med byretten i, at en sådan sigtelse, hvis den var sand, kunne have ført til embedsfortabelse for F på grund af strafbart forhold, jf. straffelovens § 146.

Højesteret tiltræder, at de ovennævnte udsagn, som T fremsatte under tv-interviewet, udgør en ærefornærmende sigtelse i straffelovens § 267's forstand, og at sigtelsen, hvis den var sand, kunne have ført til embedsfortabelse for F, jf. straffelovens § 146.

Spørgsmålet er herefter, om fremsættelsen af den ærefornærmende sigtelse var berettiget. Det bemærkes herved, at straffelovens § 267 og § 269, stk. 1, må fortolkes i lyset af ytringsfrihedsbestemmelsen i artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

Det må i den forbindelse på den ene side tages i betragtning, at T udtalte sig efter ønske fra TV 2 News i en sag, som havde offentlig interesse, bl.a. fordi den havde sin baggrund i T's virke som borgmester. Interviewet fandt sted umiddelbart efter, at landsretten havde afsagt dom i ankesagen om embedsmisbrug og mandatsvig af særlig grov beskaffenhed. T må under disse omstændigheder have ganske vide rammer for at udtale sig kritisk om den straffesag, som han var involveret i.

Det må på den anden side tages i betragtning, at de nævnte udtalelser udgør et groft personligt angreb på F, der for sit vedkommende havde afsluttet sagen ca. 2½ år tidligere. Essensen i udtalelserne er som nævnt en sigtelse om, at F har overtrådt straffelovens § 146.

Tv-interviewet varede mere end 7 minutter, og under interviewet gav T udtryk for sin opfattelse af straffesagen, herunder at dommen var forkert. Det er kun de udtalelser i interviewet, hvorved der rettes personlige beskyldninger mod F der er rejst tiltale for. Et strafansvar for disse udtalelser som fastslået af landsretten har ikke den virkning, at T reelt har været afskåret fra at give udtryk for sin opfattelse af straffesagen eller retssystemet.

T har ikke ført sandhedsbevis for rigtigheden af den ærefornærmende sigtelse, jf. straffelovens § 269, stk. 1. De udtalelser, som den ærefornærmende sigtelse er baseret på, er endvidere uden faktuel underbygning.

Efter en samlet afvejning af hensynet til T's ytringsfrihed over for hensynet til F's omdømme og tilliden til retssystemet finder Højesteret, at den ærefornærmende sigtelse, som T har fremsat, ikke er berettiget efter straffelovens § 267 eller § 269, stk. 1, som fortolket i lyset af artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

T er herefter med rette fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 267.

Højesteret finder ikke grundlag for at ændre straffen, som er fastsat til 10 dagbøder af 1.000 kr.

Højesteret tiltræder landsrettens bestemmelse om mortifikation. Det bemærkes herved, at udtalelsen "...det er en politisk dom..." må ses i sammenhæng med de øvrige mortificerede udtalelser og således er en del af den ærefornærmende sigtelse.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

--00000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 17. januar 2013.



Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 29. juni 2012 af Østre Landsrets 22. afdeling
(landsdommerne Niels Boesen, Louise Saul og Thomas Lohse).

22. afd. nr. S-3863-11:

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Søren Bech, besk.)

Lyngby Rets dom af 1. november 2011 (8-144/2011) er med Procesbevillingsnævnets til-
ladelse af 15. december 2011 anket af T med påstand om frifindelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpelse og har herunder nedlagt påstand om, at de ne-
denfor i anførselstegn angivne og af tiltalte fremsatte sigtelser kendes ubeføjede, og at til-
talte tilpligtes at udrede en af retten fastsat sum til dækning af omkostningerne ved kund-
gørelse i et eller flere offentlige tidender af domsslutningen og domsgrundene, jf. straffelo-
vens § 273, stk. 1 og stk. 2.

Anklagemyndigheden har i ankemeddelelsen specificeret de omhandlede udtalelser fra
interview på TV2 News den :

[1] ”..det er en politisk dom..”

[2] "Og byrettens dommer F var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist, som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene. Det kan jeg bevise, det har han selv skrevet, og det vil sige, det er politiske modstandere, som har dømt mig..."

[3] "Nej, jeg er 100 % sikker på, at vi har gavnet kommunen, og borgerne har en fantastisk kommune ... og med fuld beskæftigelse for alle inklusive udlændinge. Men det er nok det sidste, som jo nok har provokeret den del af Danmark, der er meget højrenationalistiske med dommer F i spidsen, som er en meget yderliggående og en ja – han burde aldrig have været dommer."

[4] "Vi kan starte med sponsorsagen til byretten, det er F en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for XL parti i by 2, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig."

Den for tiltalte beskikkede forsvarer har påstået, at sagen skal bedømmes efter anklageskriftet, som det oprindeligt er formuleret.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte, der har forklaret i det væsentlige som i byretten.

Tiltalte T har supplerende forklaret om baggrunden for og forløbet af hans politiske karriere, herunder om politianmeldelserne og de efterfølgende straffesagers forløb. Tiltalte har forklaret blandt andet, at han hele tiden har opfattet sagerne som politisk begrundet og rejst af politikere. Den opfattelse har han fortsat. F har været en gennemgående figur i hele dette mærkelige forløb og er hele tiden kommet med udtalelser, som tyder på forudindtagethed. For tiltalte fremstod F ikke upartisk. Det fremgår klart, at F har en anden mening om samfundet end tiltalte. Udlændingepolitik er tiltaltes hjerteblod, og nationalisme er det værste, der findes. De synspunkter, som F har fremsat i sin artikel i Ugeskrift for Retsvæsen i , er i meget høj grad i strid med tiltaltes holdning og overbevisning. Derfor skrev han læserbrevet, som blev trykt i Politiken den . Han undrer sig endvidere over, at man kan have et doms-

mandssystem, hvor en tiltalt kan blive dømt af sin politiske modstander. Han var i årevis "i krig" mod by 2 Kommunes XL partis borgmester.

Landsrettens begrundelse og resultat

Indledningsvist bemærker landsretten, at anklagemyndigheden ikke ved ankemeddelelsen har ændret tiltalen, men at det alene herved er blevet præciseret, hvilke af udtalelserne der påstås mortificeret.

Endvidere tiltræder landsretten indledningsvist, at adgangen til offentlig påtale ikke er bortfaldet, jf. straffelovens § 96, stk. 1. Offentlig påtale er sket i medfør af straffelovens § 275, stk. 2, og der er ikke belæg for at antage, at anmeldelsen af 7. oktober 2009 fra :

F : er trukket tilbage ved de dokumenterede avisartikler.

Landsretten tiltræder af de grunde og i det omfang, der er anført i dommen, at tiltalte under interviewet til TV2 News den fremsatte udtalelser, som må anses for at indeholde en æresfornærmende sigtelse mod F for at have udøvet uretfærdighed ved behandlingen og afgørelsen af Retten i dom af 10. april 2007 i straffesagen mod tiltalte selv, jf. straffelovens § 267. Essensen af de fremsatte udtalelser er således utvivlsomt, at der fra F side lå usaglige politiske hensyn bag domfældelsen af tiltalte. Det tiltrædes, at en sådan sigtelse, hvis den var sand, kunne have ført til embedsfortabelse for F på grund af strafbart forhold, jf. straffelovens § 146.

At de fremsatte udtalelser er fremkommet i forbindelse med landsrettens dom af , som stadfæstede byrettens dom, og er udtryk for, at dommene efter tiltaltes opfattelse er fejlagtige, kan ikke føre til et andet resultat. Tiltalte kunne således have givet udtryk for sin opfattelse uden at fremsætte det personligt rettede angreb mod F , der for sit vedkommende havde afsluttet sagen 2½ år tidligere.

Staten har en berettiget interesse i at beskytte en dommers omdømme, når der fremsættes beskyldninger af en karakter som i denne sag. På denne baggrund og af de af byretten i øvrigt anførte grunde tiltrædes det, at fremsættelsen af udtalelserne ikke kan anses for berettiget med henvisning til den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

Bødestrafen findes passende fastsat.

F har fremsat ønske om, at de æresfornærmende sigtelser kendes ubeføjet efter straffelovens § 273, stk. 1. På denne baggrund og efter anklagemyndighedens nærmere påstand herom under ankesagen kendes følgende sigtelser ubeføjet:

[1] ”..det er en politisk dom..”

[2] ”Og byrettens dommer F var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist, som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene. Det kan jeg bevise, det har han selv skrevet, og det vil sige, det er politiske modstandere, som har dømt mig...”

[4] ”Vi kan starte med sponsorsagen til byretten, det er F en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for X2 parti i by 2, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig.”

Henset til tiltalens formulering findes der ikke tilstrækkeligt grundlag for selvstændigt at kende udtalelsen angivet ovenfor i nr. [3] for ubeføjet.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt tiltalte skal tilpligtes at betale F et beløb til dækning af omkostningerne ved kundgørelse af dommen, jf. straffelovens § 273, stk. 2, bemærker landsretten, at anklagemyndigheden ikke har redegjort nærmere for baggrunden for denne påstand. Efter bestemmelsen er det overladt til den krænkede selv at sørge for, at kundgørelsen optages i dagblade mv., og det fremgår ikke af sagen, om F selv ønsker domsslutningen/domsgrundene kundgjort.

På denne baggrund og da sagen under alle omstændigheder må forventes at blive omtalt i pressen på grund af tiltaltes person, findes der ikke grundlag for at tilkende et beløb til kundgørelse, jf. straffelovens § 273, stk. 2.

Landsretten stadfæster herefter dommen med yderligere bestemmelse om mortifikation som nedenfor bestemt.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod T stadfæstes.

Følgende udtalelser kendes ubeføjede:

"..det er en politisk dom.."

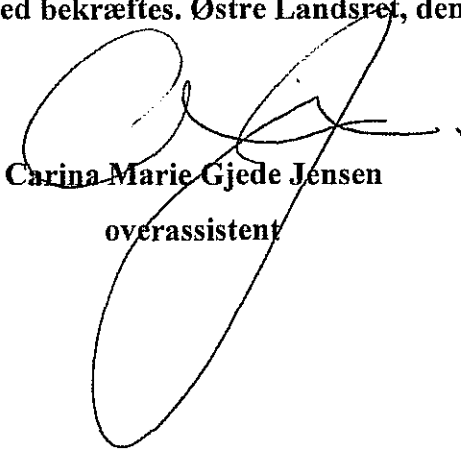
"Og byrettens dommer F var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist, som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene. Det kan jeg bevise, det har han selv skrevet, og det vil sige, det er politiske modstandere, som har dømt mig..."

"Vi kan starte med sponsorsagen til byretten, det er F en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for X2 parti i by 2, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig."

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 29. juni 2012


Carina Marie Gjede Jensen
overassistent



Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 1. november 2011

Rettens nr. 8-144/2011

Politiets nr. 0900-74281-00002-09

Anklagemyndigheden
mod

T

Anklageskrift er modtaget den 14. januar 2011.

T er tiltalt for ærekrænkelser efter straffelovens § 267, jf. § 275, stk. 2, ved den i et interview på TV2 News at have krænket forhenværende dommer F's ære, idet han fremsatte og udbredte urigtige sigtelser for forhold, der var egnet til at nedsætte ham i medborgeres agtelse, idet han udtalte, at F havde udøvet uretfærdighed ved behandlingen og afgørelsen i rets dom af 10. april 2007, og herunder omtalte F som sin åbenlyse politiske modstander og som en yderliggående nationalist, der havde tilrettelagt det hele og havde afsagt en politisk dom i alliance med en anden politisk modstander.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har endvidere på vegne af F nedlagt påstand om, at de fremsatte udtalelser kendes ubeføjede, og at tiltalte tilpligtes at udrede et af retten fastsat beløb til dækning af omkostninger ved kundgørelse, jf. straffelovens § 273, stk. 2.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er under sagen afgivet forklaring af tiltalte T.

T har forklaret, at han var i Jylland, da dommen i "hoved-sagen" blev afsagt den . Interviewet var ikke planlagt på for-

hånd og fandt sted kort tid efter domsafsigelsen. Han blev medlem af **X1 parti** for at bekæmpe nationalisme, og datoen for Danmarks EF-medlemskab var den største dag i hans liv. Han gav udtryk for, at **F** var en yderliggående nationalist i anledning af **F1's** udsagn i en artikel i Ugeskrift for Retsvæsen om, at domstolene for samme forseelse dømmer udlændinge hårdere end danske, og som efter hans opfattelse er i modstrid med EU-rettens antidiskriminationsprincip. **F1's** udsagn er rigeligt til at fastslå, at han er en yderliggående nationalist. Han kan ikke se noget juridisk indhold i den dom, der blev afsagt den . Derfor er der tale om en politisk dom. **F** burde ikke have behandlet begge straffesager mod ham. Han mente dengang, at **F** var inhabil til at behandle den anden retssag mod ham, og det mener han stadig. Han kan i øvrigt henviser til sit indlæg af 30. august 2006 til brug for retssagen i . Som borgmester i **by 1** lå han i årevis i krig med **X2 parti** i **by 2**. Derfor er det uforståeligt, at formanden for det **X2 parti** i **by 2** blev udtaget som domsmand. **F** burde have indset, at han ikke kunne udtage den pågældende som domsmand. Udsagnet om, at **F** "havde tilrettelagt det hele", er blot en konstatering. Som dommer skulle **F** jo stå for tilrettelæggelsen af hele sagen. Der er ikke fra hans side blevet gjort indsigelse mod udtagelsen af domsmændene, men han eller hans forsvarer er heller ikke blevet spurgt herom. Han fik at vide af sin forsvarer, at det kunne de ikke gøre noget ved. **F** godkendte under efterforskningen af sagen en ransagning uden begrundelse. **F** godkendte også en beslaglæggelse af nogle papirer. Berømmelse af sagerne blev også foretaget af **F**. Under hovedforhandlingen fastlagde **F** pauserne, ligesom **F** bestemte, hvornår han skulle være til stede i retten. **F** bestemte alt i retten, og det var det, han hentydede til, da han under interviewet gav udtryk for, at **F** havde tilrettelagt det hele. Hans indlæg af 30. august 2006 blev sendt til retten og pressen dagen før hovedforhandlingen. De udsagn, han fremkom med i interviewet den , svarer fuldstændig til det, der fremgår af hans indlæg af 30. august 2006. Hans indlæg af 30. august 2006 er blot mere mere uddybende. Han blev ikke irettesat i forbindelse med sit indlæg af 30. august 2006, ligesom der heller ikke dengang blev anlagt injuriersag mod ham. Han har ikke på noget tidspunkt anvendt udtrykket "uretfærdighed" under interviewet, selvom det fremgår af anklageskriftet, men han synes selvfølgelig, at dommen er uretfærdig. Landsretten har ikke reageret på, at han under interviewet den tilkendegav, at landsrettens præmis er det "rene sludder og vås". Han kan heller ikke i dag forstå landsrettens dom. Han har formentlig efter afsigelsen af Højesterets dom sagt noget i stil med, at dommerne i Højesteret var "politisk korrupte". Han er ikke blevet sigtet i den anledning.

Som led i hovedforhandlingen har retten fået forevist en optagelse af det interview til TV2 News den , der har givet anledning til den rejste tiltale. Interviewet har en samlet varighed på 7 minutter og 38 sekunder.

Personlige forhold

Tiltalte er ikke tidligere straffet for ligeartede lovovertrædelser.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det forhold, at T i sit indlæg af 30. august 2006 til brug for behandlingen af straffesagen mod ham har fremsat en række til dels lignende udsagn om F, indebærer ikke, at adgangen til offentlig påtale er bortfaldet i anledning af de udsagn, der blev fremsat den , jf. herved straffelovens § 96, stk. 1.

Det følger af anklageskriftet, at tiltalte under interviewet til TV2 News den skulle have omtalt forhenværende dommer F som sin åbenlyse politiske modstander og som en yderliggående nationalist, der havde tilrettelagt det hele og havde afsagt en politisk dom i alliance med en anden politisk modstander.

De ovennævnte udsagn er ikke en ordret gengivelse af de udtalelser, der fremkom under det 7 minutter og 38 sekunder lange tv-interview, men er derimod udtryk for, at anklagemyndigheden ved affattelsen af anklageskriftet har foretaget en sammenfatning af udsagnene.

Ved vurderingen af sagen skal der, som anklageskriftet er udformet, alene tages stilling til, i hvilket omfang udsagn, der er fremsat under interviewet, må anses for at indeholde en sigtelse mod F for at have udøvet uretfærdighed ved behandlingen og afgørelsen af Retten i dom af 10. april 2007 i straffesagen mod T.

Retten finder, at T's udsagn under interviewet om, at "dommer F var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene" [ordret gengivet her efter sagens bilag 7 (udskrift af interviewet)] og udsagnet: "Vi kan starte med sponsorsagen til Byretten, det er F en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for det XL parti i by 2, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig." [ordret gengivet her efter sagens bilag 7 (udskrift af interviewet)] indeholder en sigtelse, der - hvis den var sand - kunne have ført til embedsfortabelse for F på grund af strafbart forhold, jf. herved straffelovens § 146.

T's forklaring om baggrunden for udsagnet om, at F havde tilrettelagt det hele, og om omstændighederne i forbindelse med udtagelsen af domsmændene til brug for straffesagen mod ham, kan ikke føre til en anden vurdering af udsagnene. Det kan heller ikke føre til en anden vur-

dering, at T under sin forklaring har henvist til indholdet af F's artikel i Ugeskrift for Retsvæsen, "Russerposer og udenlandske spiritusbilister", som begrundelse for sin betegnelse af F som yderliggående nationalist. Det følger af det anførte, at der således heller ikke foreligger oplysninger om omstændigheder som nævnt i straffelovens § 269, stk. 1, der kan medføre straffrihed.

Herefter, og idet de ovennævnte udsagn ikke ses at vedrøre forhold af en sådan samfundsmæssig interesse mv., at fremsættelsen i øvrigt må anses for berettiget, jf. herved den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, er det bevist, at T har fremsat en strafbar ærekrænkende sigtelse mod F.

Straffen fastsættes i medfør af straffelovens § 267 til 10 dagbøder på hver 1.000 kr. Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt dels på karakteren af de fremsatte udsagn dels på, at udsagnene er fremkommet under et uplanlagt tv-interview, der fandt sted umiddelbart efter, at T ved landsrettens ankedom, der stadfæstede en dom afsagt af Retten i F i en sag, hvor dommer F havde fungeret som retsformand, var blevet idømt en længere fængselsstraf.

Straffelovens § 273, stk. 1, fastslår, at der efter den fornærmedes påstand i domsslutningen skal optages en bemærkning om, at en ærefornærmende sigtelse er ubeføjet. Som mortifikationspåstanden er udformet i anklageskriftet, har den imidlertid ikke en sådan klarhed, at den kan tages under påkendelse, idet anklagemyndigheden ikke nærmere har angivet, hvilke udtalelser der ønskes mortificeret. Der er herefter heller ikke grundlag for at tilkende et beløb til kundgørelse, jf. straffelovens § 273, stk. 2.

Thi kendes for ret:

T skal betale 10 dagbøder på hver 1.000 kr.

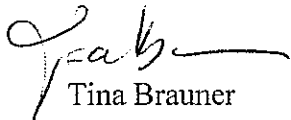
Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Ib Hounsgaard Trabjerg
Dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETTE I LYNGBY, den 1. november 2011


Tina Brauner
Overassistent